

TRILOBIT
2017

ROZHOVOR S MARTINEM
VADASEM, PŘEDSEDOU ČESKÉHO
FILMOVÉHO A TELEVIZNÍHO SVAZU
FITES, O CENÁCH TRILOBIT.

❖ **V čem se liší ceny TRILOBIT
od ostatních ocenění a jak si
stojí mezi filmaři?**

Audiovizuální ceny TRILOBIT jsou charakteristické svým zaměřením na hodnoty, po kterých celý rok pátrá mimořádně kvalifikovaná a vnímavá porota, která bývá složena z vynikajících osobností různých profesí, které mívají v oboru respekt vycházející z dlouholeté práce v profesi. V porotě však bývá i některý z dříve oceněných tvůrců mladší generace, který do práce poroty může přinášet nové podněty a případné stereotypy narušovat. Ceny TRILOBIT nejsou udělovány podle kategorií uměleckých disciplín, mají svou vlastní definici, až porota případně může žánr nebo profesní kategorii zmínit ve svém zdůvodnění.

Trilobit je tvrdou zkamenělinou se strukturou a páteří dávného živočicha, tyto atributy nesou své poselství do dnešních dnů. Práce poroty z něj dělá živý symbol, připomenutí, že i audiovizuální díla mají nést pevné hodnoty a mít i pevnou páteř. Nejen těmito důrazy se TRILOBIT odlišuje od jiných domácích ocenění, slavnostní předávání bývá v lednu prvním zhodnocením tvorby za uplynulý rok, takže jiné poroty a spolky mohou „opisovat“, nechat se inspirovat nebo se i vůči TRILOBITŮM vymezovat. Je dobře, že cen je u nás víc a dobré dílo by nemělo uniknout veřejné pozornosti. Nevím, kolik by bylo příliš, aby

se význam některých ocenění nerozměnil. Ceny by měly pomáhat hodnotným dílům, aby si je divák lépe našel a nebyl ochuzen.

Mezi filmaři si audiovizuální ceny TRILOBIT stojí velmi dobře, každý z nich po ocenění své práce od kolegů profesionálů touží tak, jako člověk touží po věcech, které jsou obtížně dosažitelné, a méně si váží statků získaných zdarma. Například vynikající a legendární režisér Jiří Krejčík, bývalý předseda členské komise v šedesátých letech, bývalý předseda obnoveného FITESu a nositel mnoha ocenění, mj. i Ceny Vladislava Vančury, se kterým jsem měl příležitost až do konce jeho života spolupracovat a byli jsme si i přátelé, navzdory rozdílu věku. Vícekrát mi sdělil, jak moc touží po ceně TRILOBIT, kterou se mu nikdy nepodařilo získat. Jsou však i tvůrci či novináři, kteří mají krátkou paměť a hovoří-li o více cenami oceněných filmech, tak na tu první cenu, kterou bývá TRILOBIT, někdy zapomenou.

❖ **Ceny jsou udělovány Českým filmovým a televizním svazem FITES a často jsou označovány jako „ceny FITESu“. Jak na TRILOBITY a aktivity FITESu reagoval tehdejší režim? Ceny byly v počátcích uděleny jen několikrát a pak v 70. letech došlo k zastavení činnosti organizace, a tím došlo i k přerušování udělení cen na téměř 20 let.**

**Ceny TRILOBIT
se v lednu
udělují už
potřicáté!**

FITES se od počátku své existence zastával svobody tvorby a oceňoval kvalitu, jak to činí i dnes. Samozřejmě, že v 60. letech byla v republice pořád uplatňována v ústavě zakotvená tzv. vedoucí úloha komunistické strany, ale postupné uvolňování šroubů pronikalo do kinematografie i televize a svaz stál v čele tohoto společenského pohybu. Proto také FITES čelil soustavné kritice ze strany stranických a státních orgánů, aby byl po okupaci Československa Sovětským svazem postupně rozprášen a umlčen. V situaci státního informačního monopolu v Československém státním filmu i v Československé televizi mnozí tvůrci byli vyhozeni ze zaměstnání, další tvůrci byli nuceni k propagandě, mnozí se přizpůsobili, jiní odešli do účelové tvorby a mnoho do zahraničí. Pro komunistické kolaboranty s okupanty a normalizátory hodnoty ani svoboda tvorby nebyly žádoucí.

❖ **Ačkoliv se po Mezinárodním filmovém festivalu v Karlových Varech jedná o jednu z nejstarších cen**

svého druhu u nás, jsou veřejností vnímány spíše jako interní nebo pro odbornou veřejnost. Je to filosofie TRILOBITA?

O filosofii bych tady nerad mluvil, ale jen naoko „kulturních akcí“, které snižují nastavenou lačku obecného vkusu, se v poslední době i v audiovizí rozvinulo snad až příliš. TRILOBIT je jiný, trvá na kvalitě a upozorňuje na ni. Stejně jako FITES i TRILOBIT je samozřejmě otevřený široké veřejnosti, milovníkům dobré kinematografie a kulturní televize. Kvalita by měla být jako sněhová koule, měla by k sobě přitahovat nové zájemce o kulturu a tvorbu. Když hraji tenis, dávám přednost spoluhráčům, kteří hrají o trochu lépe než já, abych se mohl učit a měl koho dotahovat, i když to v pokročilém věku již není samozřejmé. Kéž bychom i v kinematografii nastoupili směrem, který nám ukazují naše špičkové tenistky a tenisté. Mnoho práce je před námi.

❖ **Ceny TRILOBIT jsou udělovány v Berouně, je v tom záměr? Právě v této oblasti se vyskytují významná naleziště zkamenělin těchto tvorů.**

Spoluprací s městem Beroun FITES před sedmnácti roky nastoupil cestu ven z Prahy, blíže k divákům ve středočeském regionu. Je to – doufám že vzájemně – obohacující spolupráce. Významné tvůrce kinematografie zveme na výlet z Pražské kavárny. Jsou to inspirativní setkání v průběhu celého roku. Skutečně trilobity v tamních lesích dnes už nehledáme, ale jejich vlastnosti a historie s audiovizuálními cenami TRILOBIT v symbolické rovině úzce souvisí.

❖ **Specifikem TRILOBITŮ je mimo jiné existence dětské poroty, která hodnotí některé snímky. V čem se liší její práce od odborné poroty?**

Kinematografie má také díla obracející se k dětským divákům, většinou je vytvářejí dospělí. I televize věnují dětem velkou pozornost, Česká televize má dokonce své „Děčko“, proto před několika lety vznikla Cena dětského diváka Berounský medvídek, o jejímž udělení rozhoduje dětská porota složená ze žáků berounských škol. Jednání této poroty by měly televize vysílat v seriálovém přímém přenosu,

byl by to skvělý zážitek pro jiné žáky i dospělé po celé republice, škola empatie a argumentace, ukázka demokratické veřejné rozpravy nejen o zpracování filmů, ale také o jejich tématech, hledání shody – velká legrace a dobrodružství, do kterého zatím nahlížíme jen částečně v rámci slavnostního večera. Děti přitom skvěle rezonují s diváky a dospělým nastavují zrcadlo. Je v nich příslib pro budoucnost kvalitní audiovizí.

❖ **TRILOBIT není jen slavnostní večer s udělením cen, ale nabízí také doprovodný program pro veřejnost...**

Doprovodný program slavnostního udělení audiovizuálních cen TRILOBIT v Městském kině v Berouně souvisí s hlavním posláním TRILOBITU. Všichni tři spoluorganizátoři Městské kulturní centrum, město Beroun a FITES chtějí upozornit na kvalitní filmy a televizní pořady, dostat je k divákům, umožnit společné sdílení zážitku a následnou interakci diváků s tvůrci různých profesí. Věříme, že takové aktivity mohou přivést aktivní diváky do kin.

❖ **Necháte čtenáře trochu nahlédnout do kuchyně 30. ročníku? Prozradíte něco k podobě slavnostního večera a jaké filmy či tvůrci mají letos šanci?**

Každý ročník chceme dělat trochu jinak, výrok poroty je tajný a překvapení je součástí programu slavnostního večera, proto bychom ho neměli dopředu prozrazovat, pak už by nic z toho nebylo překvapením. Ujistěte, že jak samotný program 14. ledna v berounské Plzeňce, tak i televizní přenos na ČT art budou stát za pozornost. Doufám, že překvapení bude i pro vás příjemné.

*Děkují za rozhovor
Petr Stránský*